Kuzuia/Ufahamu wa Wizi

Wizi wa maeneo ya biashara hufanyika wakati biashara imefunguliwa na wafanyikazi wapo. Ujambazi ni kitendo cha kuchukua kitu kwa nguvu au kwa vitisho. Wamiliki wanapaswa kuwaelimisha wafanyakazi na kuchukua jukumu kubwa katika kupunguza fursa za ujambazi.

Fikiria mpangilio wa eneo la biashara na jinsi unavyowalinda wafanyakazi. Tekeleza mbinu, sera na utaratibu wa kutokomeza ujambazi. Hakikisha biashara inaonekana kwa uwazi kutoka kwenye maegesho ya magari na ndani ya biashara yenyewe. Wahakikishie wafanyikazi kwamba usalama wao ni muhimu kwa mafanikio ya biashara hiyo, kitu kingine chochote kinaweza kutafutwa. Lengo ni kupunguza fursa.

Kabla ya Ujambazi

- Tekeleza huduma bora kwa wateja – msalimie kila mtu anayeingia.
- Hakikisha milango na madirisha hayana ishara wala matangazo ili kuweze kuoneka vizuri.
- Tumia kamera za upelelezi kila mahali.
- Weka pesa benki mara kwa mara (angalau kila siku).
- Weka kengele ya wizi (kifungo cha hofu).
- Hakikisha kaunta ya mauzo inaonekana kwa uwazi.
- Hakikisha biashara ina mwangaza wa kutosha ndani na nje.

Wakati wa Ujambazi

- Usikabiliane, vuta pumzi, tulia.
- Fanya kama unavyoelekezwa, usiondoke ghafla.
- Hakikisha mikono yako inaonekana.
- Kama uko salama - pata taarifa kuhusu gari la majambazi na mwelekeo wa safari yao.
- Washa kengele ya hofu pale tu unapoona ni salama kufanya hivyo.
- USALAMA WA MTU KWANZA - pesa na bidhaa zinaweza kutafutwa.
- Usimfuate, usimfukuze wala usijaribu kumkamata jambazi.

Baada ya Ujambazi

- Funga biashara na funga milango.
- Piga simu 911, hata kama kengele iliwashwa.
- Usiguse kitu chochote ambacho huenda jambazi alikigusa.
- Waombe mashahidi wabaki hadi polisi wafike; waombe mashahidi wasijadili walichokiona.
- Toka pindi polisi wamefika kwenye eneo la tukio tu.
- Mpigie simu mmiliki, meneja na/au mteule.

Hatua za Ziada

- Tumia njia salama ya kushuka ambayo imefungwa kwenye ghorofa.
- Wegeza alama zinazoonyesha kuwa kiasi kidogo cha pesa kiko kwenye majengo.
- Funga kamera kitaalamu ili kuhakikisha kuwa picha bora zaidi zinanaswa.
- Sawazisha mandhari ili kuhakikisha kwamba kunaonekana vizuri ndani na nje ya biashara.
- Dumisha udhibiti mkali wa ufunguo.
- Wahimize wafanyakazi kuongozana na mfanyakazi mwenzake kwenda kwenye magari yao.

Nyenzo

Idara ya Polisi ya Albuquerque, Timu ya Kuzuia Uhalifu inaweza Kuzuia Uhalifu kupitia utafiti wa Usanifu wa Mazingira (CPTED). Pia, Kitengo cha Kuzuia Uhalifu kinaweza kutoa msaada wa mahitaji yako ya mafunzo kuhusu mada hii na zingine.